

Ändring av föreskrifter för naturreservatet Albertas myr i Olofströms kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm om ändrade föreskrifter enligt nedan för naturreservatet **Albertas myr**.

De föreskrifter som fastställts i länsstyrelsens beslut den 17 december 2015 (dnr 511-1051-2014), ska upphöra att gälla när detta beslut vinner laga kraft.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Albertas myr
Kommun	Olofström
Socken	Kyrkhult
Lägesbeskrivning	Ca 1,5 mil NV om kyrkan i Olofström, ungefär mitt emellan Vilshult och Lönsboda
Kartblad	Topografiska kartan: Tingsryd 4E SV Ekonomiska kartan: 4E 0c Hunshult (044 02)
Naturgeografisk region	Sydöstra Smålands skog- och sjörika slättområden (12a)
Kulturgeografisk region	Sydsvenska höglandets skogsbygder
Fastigheter	Del av Rönkhult 1:5, del av Rönkhult 1:14, del av Rönkhult S:1
Markägarkategori	Privat
Servitut	---
Samfälligheter	Väg (Rönkhult S:1), avloppsdiken
Nyttjanderätter	Bete, jakt
Andra gällande bestämmelser	---
Areal	Totalt 34 ha, varav 33,9 ha land och 0,1 ha vatten
Natura 2000-område	---
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara, vårda och bitvis återställa en i huvudsak intakt, svagt sluttande myr med betydande översilning, som ingår i den nationella myrskyddsplanen. Syftet är också att bevara, vidareutveckla, vårda och bitvis återställa biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer, som öppna och trädbärande myrar, lövsumpskogar, bok- och ekdominerade ädellövskogar, naturskogsartade talldominerade blandskogar samt öppna och trädklädda betesmarker. Naturreservatets prioriterade naturmiljöer och Natura 2000-naturtyper ska bevaras i gynnsamt tillstånd. Området ska hysa gynnsamma strukturer, funktioner och livsmiljöer för prioriterade och andra skyddsvärda arter knutna till såväl naturliga myrmarker som till naturskogsartade lövsump-, ädellöv- och tallskogar samt till öppna och trädbärande beteshävdade gräsmarker. Syftet är också att naturreservatet, inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer, ska vara tillgängligt och besöksvärt för allmänheten samt inbjuda till rika natur- och kulturmiljöupplevelser.

Syftet ska uppnås genom att myrmarkernas i huvudsak intakta hydrologi bevaras och till viss del återställs genom att vissa diken läggs igen. Trädsiktets slutenhet på myrmarkerna hålls på en för naturvärdena lämplig nivå. Myrmarkerna och ädellövskogarna utvecklas fria från gran och främmande trädslag. Områden med planterad gran avvecklas och ställs om till lövsump-, ädellöv- eller tallskog. I övrigt utvecklas skogarna främst genom intern dynamik. Gran tillåts dock inte ta över på tallens bekostnad. De öppna och trädbärande gräsmarkerna hävdas genom naturvårdsinriktad betesdrift, som vid behov kan kompletteras eller ersättas med slåtterhävd. Riktade åtgärder kan behövas i naturreservatets marker. Exempel på detta är röjningar vid värdefulla träd och buskar, gallringar för att skapa grova träd och flerskiktade skogar, samt röjning av igenväxningsvegetation på myrmarker, i fastmarkstallbestånd, ädellövsbestånd, i öppna hävdpräglade marker samt vid forn- och kulturlämningar. Åtgärder vidtas även för att underlätta allmänhetens möjligheter att besöka naturreservatet samt för att informera om områdets naturvärden och kulturpräglade landskap. Åtgärder i området får inte missgynna de höga naturvärden och prioriterade bevarandevärden som redan finns i naturreservatet.

Beskrivning av området

Naturreservatet Albertas myr ligger i nordvästra Blekinges skogsbygder, på gränsen mot Skåne. Naturreservatet karaktäriseras av myrmarker, med inslag av ädellöv- och talldominerade fastmarksskogar samt beteshävdade hagmarker. Albertas myr ingår i myrkomplex Bökemyr, som har huvuddelen av sin utbredning i Skåne. På Blekingesidan ingår myren i sin helhet i den nationella myrskyddsplanen. Den är i dagsläget inte med i Natura 2000-nätverket. På Skånesidan är merparten av myren skadad av äldre dikningar, men Länsstyrelsen i Skåne arbetar med att bilda naturreservat av en mindre, i huvudsak oskadad del av myren, gränsande mot Blekinges naturreservat Albertas myr. Området är förhållandevis flackt och ligger på nivåer mellan ca 135-140 meter över havet.

Naturreservatet Albertas myr domineras av en i huvudsak hydrologiskt intakt myr. Den är svagt sluttande och till betydande del påverkad av översilande grundvatten, som rinner mot N-NV. Myrmarkerna domineras av naturtypen *trädbevuxen myr* (91D0), med inslag av *lövsumpskog* (9080). Översilningen ger myren en förhållandevis stor artrikedom av kärlväxter, mossor och svampar. Tydligast är detta i myrens sydöstra del, där

det bland annat finns kallgräs, korallrot, missne, spindelblomster, nålstarr, taggstarr, sumpstarr, vattenkrokmossa, rosenhätta och mossnavling.

I nordväst ligger den lilla myrsjön (*dystrof sjö*, 3160) Bökegyl på gränsen mellan Blekinge och Skåne. Länsgränsen i norr och väster markeras i myrmarkerna av diken, liksom en fastighetsgräns i söder. I naturreservatets västra delar finns ett djupt dike som löper i en båge i kanten av myren, gränsande mot betesmarker vid fastighetens gård.

Myren kantas av fastmarksskogar, främst äldre och till viss del flerskiktad tall-granskog (utveckling mot *taiga*, 9010*) och bokdominerad ädellövskog (utveckling mot *näringsfattig bokskog*, 9110) med inslag av ek, björk och asp. Det finns även områden med yngre, planterad gran. Vid gården i väster ligger öppna och trädbärande hagmarker som betas av nötkreatur. Delar av markerna utgörs av artrika *silikatgräsmarker* (6270), med hävdgynnade arter som knägräs, stagg, hirsstarr, pillerstarr, liten blåklocka, svartkämpar och vanlig backmåra (rödlistad). Stengrundslämningar, odlingsrösen och stenmurar visar ett äldre läge för gården och tidigare inägoegränser. I trädklädda delar av hagmarkerna (utveckling mot *trädklädda betesmarker*, 9070) dominerar bok, ek och björk, med inslag av bland annat asp och apel. Liten sönderfallsrav (rödlistad) och signalarterna rostfläck, krusig ulota och västlig hakmossa har påträffats på träd i och i anslutning till hagmarkerna. I naturreservatets nordöstra delar finns lämningar efter ett tidigare torp, Persamartins, som är en registrerad fornlämning (RAÄ-nr Kyrkhult 368). På den tidigare torpinägan växer fortfarande hävdgynnade arter som pillerstarr, liten blåklocka, gökärt, smultron och blodrot samt torpväxter som syren, tibast, vintergröna, akleja, parksmultron och skogslök. I en slänt finns en källa, vars vatten rinner vidare österut i ett i huvudsak naturligt bäcksystem. Den stenmursomgärdade före detta inägan röjdes fram under början av 2000-talet, men hävdas inte och håller åter på att växa igen. I träd- och buskskiktet finns grov ek, bok, asp och björk, hasselbuketter, aplar, rönn och olvon, samt en del yngre björk, asp, al och lönn.

Naturreservatets fågelfauna karaktäriseras av tjäder (fågeldirektivsart). Trana (fågeldirektivsart) och duvhök (rödlistad) har också noterats i området. Bland däggdjuren finns bland annat älg och vildsvin.

Naturreservatet Albertas myr har fått sitt namn efter en tidigare fastighetsägare, Albert Persson, som bodde på gården under en stor del av 1900-talet. På äldre kartor kallas denna del av myren, liksom Skånedelen, för Bökemyr och på kartor från slutet av 1600-talet och framåt får namnet sin förklaring av att myren förr omgavs av omfattande bokskogar, som sannolikt främst utgjordes av betade utmarksskogar. Någon gång mellan åren 1709 och 1827 tillkom den första gårdsbebyggelsen inom det nuvarande naturreservatet. Vid enskiftet år 1827 låg gården i det som nu är de artrikaste delarna av hagmarken, något längre norrut än dagens bebyggelse. Nuvarande gårdsbebyggelse uppfördes på 1880-talet. Persamartins torp, i naturreservatets nordöstra del, var bebott mellan 1820- och 1940-talet. På en fastmarksholme i norr, Majholmen, låg också ett torp, Majatorpet, mellan 1850- och 1910-talet. Enligt Häradskartan från år 1916 var myren då glest bevuxen med barrträd och enligt den tidigare fastighetsägaren Sven-Erik Magnusson var fastigheten nästan helt avskogad när hans släktingar köpte den år 1919. Ett ortofoto från år 1947 visar att myren då fortfarande var i det närmaste helt öppen. I de hävdade markerna kring gården stod en hel del lövträd och på övriga fastmarker fanns halvtät barrskog. Det djupa diket mellan myren och gårdens betesmarker hade tillkommit någon gång mellan 1916 och 1947, liksom ett par mindre husbehovstörvtäktar i myrkanten. Majholmen i norr fungerade också som betesmark och djuren vallades dit över myren.

Skälen för beslutet

Albertas myr utgör den blekingska delen av ett större myrmarkskomplex, Bökemyr, som har sin huvudutbredning på Skånesidan av länsgränsen. På Blekingesidan är merparten av myren hydrologiskt intakt och ingår i sin helhet i den nationella myrskyddsplanen. Albertas myr påverkas till stor del av översilande grundvatten, vilket är en ovanlig myrtyp i Blekinge. Prioriterade naturmiljöer i naturreservatet är myrmarker, tall-, sumplöv- och ädellövskogar samt ett ålderdomligt odlingslandskap. Prioriterade naturtyper är *skogsbevuxen myr* (91D0)*, *lövsumpskogar* (9080)*, *näringsfattig bokskog* (utveckling mot 9110), *silikatgräsmarker* (6270)* och *trädklädda betesmarker* (utveckling mot 9070). I naturreservatet finns prioriterade strukturer och funktioner som skoglig kontinuitet med varierad åldersstruktur och gamla träd, en representativ sammansättning av för regionen naturligt förekommande trädslag, grova träd, senvuxna träd, stående och liggande död ved i olika nedbrytnings-stadier, död ved i våta/fuktiga skogsmiljöer, socklar i sumpmarker, naturlig hydrologi, stabilt eller tillväxande torvtäcke på torvmarker, brynmiljöer med blommande och bärande träd och buskar, betespåverkan i öppna och trädbärande hagmarker, källmiljö, samt stenmurar, odlingsrösen och stengrunder. Arterna korallrot och vanlig backmåra är prioriterade, liksom livsmiljöerna för ett flertal signalarter och/eller typiska arter knutna till naturreservatets prioriterade naturtyper. Områdets naturvärden samt dess möjligheter till natur- och kulturmiljöupplevelser gör det även till ett intressant besöksobjekt.

Ett konkret hot mot naturvärden i naturreservatet, som kan påverkas inom ramen för naturreservatets föreskrifter och skötsel, är att den skogsbevuxna myren får ett allt mer slutet trädsnitt. Detta kan åtgärdas genom att en del av de diken som lokalt påverkar myrens hydrologi läggs igen och genom att röjningar i träd- och buskskikt görs. Åtgärderna måste utföras vid lämpliga väderleks- och markförhållanden. Inträngande gran och för låg andel död ved är också hot mot skogliga naturvärden, vilket åtgärdas genom röjningar och att inte ta bort död ved. Delar av fodermarkerna står ohävdade och hotas av igenväxning. Dessa områden behöver restaureras och hävden återupptas. Potentiella hot, som inte är aktuella vid tidpunkten för bildandet av naturreservatet är till exempel: felaktiga röjningar, felaktigt betestryck i betesmarker, tillskottsutfodring av betesdjur, avmaskning av betesdjuren med avmaskningsmedel som kan vara skadligt för områdets insektsfauna, fordonskörning som skadar områdets markförhållanden, kalkning samt fördjupning/nygrävning av diken eller annan typ av ökad avvattning på eller utanför myren, som kan påverka naturreservatets hydrologi.

Bildandet av naturreservatet Albertas myr bidrar till att uppfylla miljömålen Levande sjöar och vattendrag, Myllrande våtmarker, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap och Ett rikt växt- och djurliv.

Genom detta beslut ges goda förutsättningar att ta ett helhetsgrepp över området för att bevara, återställa, vidareutveckla, vårda och lyfta fram Albertas myrs och kringliggande fastmarksområdets biologiska och geovetenskapliga bevarandevärdena samt i viss mån skapa värden för det rörliga friluftslivet.

Reservatsföreskrifter

Med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken föreskriver länsstyrelsen följande:

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark och vattenområde inom reservatet.

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. avvattna mark och leda bort yt- och grundvatten genom grävning, dämning eller sprängning. Det är också förbjudet att gräva, spränga, schakta eller på annat sätt rensa i befintliga diken, utöver vad som med Länsstyrelsens tillstånd anges nedan. Förbudet gäller inte gränsdiken enligt karta, bilaga 1, som inom ramen för naturreservatets övriga föreskrifter får underhållsrenas till tidigare djup, bredd och läge,
2. vidta åtgärder som förändrar områdets topografi eller ytförhållanden såsom att anlägga väg, spränga, gräva, schakta, utfylla, tippa, muddra eller valla in. Förbudet gäller inte åtgärder som syftar till att återställa mer naturliga vattenregimer i naturreservatets våtmarker, genom igenläggning av vissa diken,
3. ta sten, sand, grus, torv eller andra jordarter, eller bedriva mineralutvinning,
4. anordna upplag, utöver vad som med Länsstyrelsens tillstånd anges nedan,
5. uppföra byggnad, till exempel mast, antenn, luft- eller markledning, eller annan anläggning, utöver vad som med Länsstyrelsens tillstånd anges nedan,
6. plöja, harva eller bedriva åkerbruk,
7. skada stenmur, odlingsröse eller andra kulturhistoriska lämningar,
8. röja, gallra, avverka, flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande,
9. jaga tjäder, orre, järpe eller morkulla,
10. tillföra växtnäringssämne (handelsgödsel, stallgödsel, slam eller annat organiskt avfall), jordförbättringsmedel eller kalk,
11. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
12. använda parasitbekämpningsmedel till betesdjur, i form som är skadlig för insekter när den utsöndras med spillningen,

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd:

13. rensa befintliga diken inom området "Hagmarker" (se bilaga 2),
14. uppföra byggnad eller annan anläggning för betesdriftens eller jaktens behov,
15. uppföra brygga eller uppläggningsplats för båt eller annan vattenfarkost,
16. tillskottsutfodra betesdjur eller utfodra vilda djur,
17. hålla djur i betesfällorna under perioden 1 december – 31 mars. Undantaget från denna föreskrift är "Hagmark, delområde sydväst" (se bilaga 2), där betesdjur får hållas året om utan särskilt tillstånd,
18. plantera eller så träd, buskar eller andra växter,
19. anordna upplag av virke eller skogsbränsle.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter som ingår i reservatet

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet. Angivna åtgärder avser hela naturreservatet där inget annat anges (för utpekade områden se bilaga 2).

1. Utmärkning av naturreservatet och att informationstavlor om naturreservatet och intressanta/värdefulla objekt sätts upp och underhålls,
2. istandsättning och underhåll av parkeringsplats, stigar, vägar, stängselgenomgångar/-övergångar, rastplatser och andra liknande anläggningar eller anordningar för friluftslivet,
3. röjningar, gallringar, riktade avverkningar och eventuella stödplanteringar, i syfte att bevara, vårda, återställa och vidareutveckla prioriterade naturmiljöer, naturtyper, den biologiska mångfalden eller kulturhistoriskt präglad vegetation och miljöer/lämningar,
4. avverkning av träd som riskerar att falla olämpligt samt undanflyttande av fallna träd som ligger olämpligt,
5. årlig naturvårdsinriktad betesdrift och/eller slåtter i hagmarker, samt extensivt bete i andra delar av naturreservatet,
6. stängsling och stängselunderhåll i beteshävdade marker,
7. igenläggning av diken inom restaureringsområde, samt eventuellt även i andra myrmarker i naturreservatet, under förutsättning att angränsande marker utanför naturreservatet inte påverkas negativt av åtgärden,
8. avveckling av granplanteringar och omställning till myrmarker, lövsump-, ädellöv- eller tallskog i restaureringsområde,
9. borttagande av avverkningsrester samt anordnande av tillfälliga upplag av virke eller skogsbränsle från avverkningar och röjningar,
10. undersökningar av djur- och växtliv samt av mark- och vattenförhållanden,
11. uppföljning av områdets skötsel samt miljöövervakning.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken, om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt i reservatet

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. skada mark, förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning,
2. prospektera efter mineral,
3. skada stenmurar, odlingsrösen eller andra kulturhistoriska lämningar,
4. otillbörligt störa djurlivet,
5. skada levande eller döda träd och buskar, eller vegetation i övrigt, bortföra eller elda död ved,
6. plocka mossor, lavar eller vedlevande svampar, annat än vad som rimligen behövs för artbestämning,
7. fånga eller insamla växter, svampar eller djur på sådant sätt att deras biotoper eller reproduktionsmiljöer skadas eller förstörs,
8. inplantera för området främmande växt- eller djurart, liksom för trakten främmande raser/typer,
9. medföra okopplad hund annat än vid vallning av boskap eller jakt,
10. framföra fordon eller rida annat än på befintliga vägar inom naturreservatet,
11. ställa upp husbil eller husvagn för övernattnings,
12. tälta mer än ett dygn,
13. göra upp eld annat än på särskilt iordningställd eldstad,

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd:

14. bedriva vetenskaplig forskning som omfattar provtagning, markering, fällfångst, installation av utrustning eller någon form av åverkan på växt- eller djurliv,

15. nyttja området för tävling, lägerverksamhet eller övning som kan verka störande på naturen eller på allmänhetens friluftsliv,
16. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt, snitsel, inskrift eller därmed jämförlig anordning, annat än tillfälligt (högst en vecka) i samband med jakt eller i samband med organiserad friluftsverksamhet.

Föreskrifter under A och C skall inte utgöra hinder för:

- innehavare av särskild rätt till fastigheter eller nyttjanderättshavare att nyttja, underhålla och reparera befintliga vägar,
- innehavare av särskild rätt till fastigheter eller nyttjanderättshavare att nyttja, underhålla, reparera och förnya stängsel och jakttorn,
- jakträttsinnehavare att transportera ut fällt vilt från naturreservatets marker i samband med jakt,
- fastighetsägare inom naturreservatet att låta sina hundar vistas inom naturreservatet enligt gällande lagar och förordningar,
- förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken i detta beslut (se punkt B ovan).

Länsstyrelsen vill erinra om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området. Av särskild betydelse för naturreservatet är bland annat:

- strandskyddsbestämmelserna enligt 7 kap 15 § miljöbalken,
- artskyddsförordningen (2007:845), gällande till exempel insamling av vissa arter,
- föreskrifterna i kulturmiljölagen (1988:950). Kulturminneslagen bytte namn till kulturmiljölagen vid årsskiftet 2014. Vissa oregistrerade fornlämningar är i och med lagändringen nu fornlämningar,
- terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng,

Fastställelse av ny skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen en ny skötselplan för naturreservatet, där skötselområde 5 och skötselområde 8 uppdaterats i förhållande till den ursprungliga skötselplanen daterad 2015-12-17.

Ärendets beredning

Naturreservatet Albertas myr bildades 12 december 2015. Fastigheterna Rönkhult 1:5 och 1:14 hade då varit sommarbostad sedan 1970-talet och betet utarrenderat. I samband med att fastigheterna såldes våren 2016 och de nya ägarna ska bo permanent på gården och driva den i egen regi uppdagades att några punkter i A- respektive C-föreskrifterna i beslutet samt utformningen av delar av skötselområde 5 och 8 i skötselplanen försvårade detta. Enligt Länsstyrelsens bedömning kan smärre ändringar göras i dessa delar för att möjliggöra eget brukande av gården, utan att naturvärden eller värden för friluftslivet hotas.

Förslaget till ändring av några punkter under föreskrifterna A och C samt ändring av delar skötselplanen (rörande skötselområde 5 och 8) skickades på remiss till fastighetsägarna samt kungjordes i lokaltidningar under juni 2016. Yttrande inkom från fastig-

hetsägarna, som utöver en önskan om en liten ändring av gränsen mellan skötselområde 5 och delområde 5b i övrigt inte hade något att invända mot de föreslagna ändringarna.

Beslutets giltighet

Detta beslut gäller den dag det vunnit laga kraft. Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § MB träder i kraft den dag som framgår av kungörelsen i länets författningssamling och gäller omedelbart även om de överklagas.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljö- och energidepartementet, inom tre veckor från den dag kungörelse om beslutet varit införd i ortstidning.

Deltagande

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Berit Andnor Bylund.

I beslutet deltog även länsjurist Sofia Kullman, områdesskyddssamordnare Åke Widgren samt naturvårdshandläggare Elisabet Wallsten, den sistnämnda som föredragande.

Berit Andnor Bylund

Elisabet Wallsten

Kungöres i länets författningssamling och ortstidning.

Bilagor:

1. Karta med naturreservatets avgränsning
2. Karta med B-föreskriftsområden
3. Skötselplan med tillhörande bilagor
4. Hur man överklagar

Naturreseptat Albertas myr Naturreseptatets avgränsning, mm

Beslutsbilaga 1

Teckenförklaring

- Naturreseptat Albertas myr
- Fastighetsgräns
- Länsgräns
- Gränsdike
- Väg

© Länsstyrelsen i Blekinge
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

0 50 100 200
Meter

Naturreseptatet Albertas myr Uppdaterade föreskrifter 2016

Beslutsbilaga 2

